

Huvudman
Stiftelsen Uppsala Musikklasser
Org.nr 817602-2633.
kristina.dhenstrand@live.se

2020-12-18
Dnr 2020:1237

Rektor
anders.ericson@uppsalamusikklasser.se

Beslut

efter kvalitetsgranskning av skolors läromedels-
strategi vid Uppsala Musikklasser belägen i
Uppsala kommun med Stiftelsen Uppsala Musik-
klasser som huvudman

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av skolors läromedelsstrategi vid Uppsala Musikklasser. Syftet är att granska i vilken utsträckning det i skolorna finns en välfungerande läromedelsstrategi som leds och samordnas av rektor. Granskningen inriktas mot skolornas processer vid kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 7-9.¹

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen, vilket beskrivs under respektive område. Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. I bilaga 1 och 2 återfinns fakta om skolan samt mer information om hur granskningen genomförts. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Uppsala Musikklasser i följande utsträckning:

Rektors strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Rektorn har i låg utsträckning en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 7-9.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

¹ Skolinspektionen har för den här granskningen definierat läromedel som ett strukturerat material som lärare använder i undervisningssituationen. Det finns analoga respektive digitala läromedel. Många analoga läromedel innefattar digitala komponenter. Digitala läromedel är läromedel som elever tar del av genom olika former av digitala verktyg. Granskningen omfattar såväl digitala som analoga (förlagsproducerade) läromedel samt det egenproducerade och delade material som lärare använder för att förmedla undervisningsstoffet (t.ex. stencil, facklitteratur/faktatexter, skönlitteratur, tryckta/elektroniska tidningar, film/bild/ljud, PPT-presentationer). Det kan därmed också handla om material som inte är producerat som läromedel men som används som detta i undervisningen.

- Rektorn behöver se till att det finns en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel, som omfattar såväl analoga och digitala förlagsproducerade läromedel som egenproducerade och delade material.

Lärarnas kvalitetssäkrings- och urvalsarbete för att tillhandahålla läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Lärarna har i flera delar ett kvalitetssäkrings- och urvalsarbete för att tillhandahålla läromedel av god kvalitet i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 7-9.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med att kvalitetssäkra och välja läromedel genom att lärarna i större utsträckning kritiskt granskar läromedel utifrån läromedlens överensstämmelse med hela läroplanens värdegrund.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast 2021-06-22 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 4) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2020:1237) i de handlingar som sänds in samt ange skolans och huvudmannens namn.

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Inom detta område granskar Skolinspektionen med vilken kvalitet rektor utformar en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena på skolan. Det omfattar hur rektor ser till att det finns gemensamma principer som vägleder lärare i deras fortlöpande kvalitetssäkring och val av läromedel. Det omfattar också vilka förutsättningar som finns i form av avsatt tid och etablerade samverkansstrukturer, för att kunna söka nya läromedel och fortlöpande kvalitetssäkra dessa samt befintliga läromedel. Vidare granskas om kvalitetssäkring och val av läromedel följs upp i skolans systematiska kvalitetsarbete och om skolan planerar långsiktigt för hur läromedel ska hållas uppdaterade.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn har i låg utsträckning en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 7-9. Denna bedömning görs utifrån att rektorn inte har sett till att det på skolan finns principer som kan vägleda lärarna i deras kvalitetssäkring och val av läromedel. Det finns heller ingen arbetsbeskrivning kring läromedelsval och i introduktionen av nya och/eller obehöriga lärare saknas i stort sett inslag som berör hur val av läromedel sker vid skolenheten. Vidare sker inte något uppföljning av lärarnas arbete med läromedelsval inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Vissa utvecklingsbehov har dock identifierats och det finns exempel på att åtgärder har vidtagits. Skolinspektionens granskning visar också att skolans plan för att hålla läromedel uppdaterade endast omfattar vissa läromedelskategorier och att fördelningen av resurser endast till viss del knyts till behov av inköp av läromedel.

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn ger svag styrning när det kommer till lärarnas arbete med kvalitetssäkring och val av läromedel. Detta eftersom rektorn framförallt styr genom att ge ekonomiska ramar till läromedel, men inte har sett till att det på skolan finns principer som kan vägleda lärare i deras kvalitetssäkring och val av läromedel. Rektorn uppger i intervju att hen påbörjat sin anställning för två månader sedan och har under den tiden inte tagit fram några principer för hur lärarnas arbete med läromedelsval ska gå till. Rektorn känner heller inte till om det sedan tidigare funnits några vägledande principer för läromedelsval på skolenheten. Det framkommer i intervju att rektorn planerar att utveckla ett arbete med rutiner, för att öka kvalitet och samsyn i olika frågor. Ett sådant arbete skulle kunna innefatta även kvalitetssäkring av läromedel. Lärarna säger i intervju att det till viss del är budget som styr och att varje ämneslag får äska pengar för läromedelsinköp. Läromedlet ska stämma överens med kursplanen men i övrigt har lärarna inte

kännedom om det finns några principer på skolenheten eller från rektorn för att göra läromedelsval.

I Skolinspektionens granskning framkommer att det saknas strukturer där val av läromedel är i fokus, även om tidsmässiga förutsättningar och formerna för samarbete mellan lärare finns. Vidare saknas det en framtagen arbetsbeskrivning för arbetet med val av läromedel. Hur introduktionen av nya och/eller obehöriga lärare om hur val av läromedel sker är inte bestämt. Rektorn säger i intervju att det genom ämneskonferenserna som genomförs varje vecka finns förutsättningar för samarbete på ett generellt plan och att lärarna därmed har goda tidsmässiga förutsättningar som exempelvis kan användas för att granska och välja läromedel. Lärarna bekräftar rektorns uppgifter. Både lärarna och rektorn säger dock i intervju att det inte finns en framtagen arbetsbeskrivning för ett sådant arbete. En lärare beskriver att eftersom lärarna sitter i samma rum, för de samtal om vilka läromedel de använder. Rektorn säger att hen tror att nya och/eller obehöriga lärare blir introducerade till arbetet med läromedelsval om de börjar i samband med att läromedel ska köpas in, men att de får anpassa sig till de läromedelsval som redan är gjorda, när det gäller analoga läromedel. En lärare säger att man som nyanställd lärare får använda de analoga läromedel som redan är beslutade om i ämneslaget.

Vidare framgår av granskningen att rektorn inte följer upp lärarnas arbete med kvalitetssäkring och val av läromedel inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Vissa utvecklingsbehov har dock identifierats och det finns exempel på att åtgärder har vidtagits. Rektorn säger att lärarna följer upp läromedel som en möjlig faktor som kan påverka elevernas kunskapsresultat. Rektorn berättar vidare i intervju att lärarna följer upp om eleverna haft svårt att nå målen och om det kan ha någon koppling till vilka läromedel som använts. Detta är dock inte förankrat i lärarnas arbete och lärarna uttrycker att de inte vet om eller hur läromedel följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Dock säger en av lärarna att hen ställt frågan till eleverna om vilken av två olika analoga läromedel de föredrog. Ämneslaget har också identifierat utvecklingsbehov som lett till att de påbörjat ett arbete med att byta ut ett analogt läromedel.

Till sist framkommer i Skolinspektionens granskning att skolan har en plan för att hålla vissa läromedelskategorier uppdaterade och att fördelningen av resurser till viss del knyts till behov av inköp av läromedel. Rektorn beskriver att den systematiska inventeringen görs i ämneslagen och att det finns en plan för att byta ut analoga läromedel efter ett visst antal år. Lärarna uttrycker dock att de inte känner till om det görs någon systematisk inventering av om läromedel är aktuella och uppdaterade men berättar att de just nu arbetar med att byta ut ett analogt läromedel mot ett annat. Rektorn berättar att detta sker genom att de i samhällsorienterande ämnena köper in två nya klassuppsättningar av det analoga läromedlet per läsår. Lärarna beskriver att detta sker eftersom det tidigare läromedlet inte överensstämde med kursplanerna och att lärarna inte var nöjda med det tidigare läromedlet ur ett didaktiskt perspektiv. De nya böckerna är dock dyra, vilket gör

att det tar tid att byta ut det gamla läromedlet. En lärare säger att det egenproducerade läromedlet framställs i samband med att det ska användas i undervisning och att det därför automatiskt är aktuellt medan de behöver källgranska och se att allt stämmer inför användning av delat material i undervisningen. Både rektorn och lärarna beskriver att lärarna diskuterar läromedelsbehov i sitt ämneslag, gör en prioriteringslista av läromedel som de önskar köpa in och därefter äskar pengar för läromedel från rektorn. Exempelvis prioriterade lärarna att äska pengar för att köpa nya kartböcker, då kartböckerna på skolan innehöll utdaterade kartor. Om det görs någon ytterligare behovsanalys känner dock inte rektorn till då hen säger att alla läromedel redan var inköpta när rektorn påbörjade sin anställning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att det finns en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel, som omfattar såväl analoga och digitala förlagsproducerade läromedel, som egenproducerade och delade material.

Skolinspektionens granskning visar att det sker ett visst arbete med kvalitetssäkring och val av läromedel inom samhällsorienterande ämnen i årskurs 7-9 men det saknas en strategi som kan stödja en systematik i arbetet. Det finns i stort sett inga principer som kan vägleda lärarna hur läromedel ska granskas och väljas. Det finns heller ingen arbetsbeskrivning där det framgår vem som gör vad och hur läromedelsvalen ska gå till. I introduktionen av nya och/eller obehöriga lärare saknas i stort sett inslag som berör hur val av läromedel sker vid skolenheten.

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av rektorn. Rektorn har, enligt läroplanen, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet för en tidsenlig utbildning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla arbetet med kvalitetssäkring och val av läromedel genom att se till att det finns strategier för ett sådant arbete, som kan säkerställa att alla elever får tillgång till läromedel av god kvalitet för en tidsenlig utbildning. Detta kan göras genom att det finns tydliga och ändamålsenliga principer som kan vägleda lärare i deras kvalitetssäkring och val av läromedel. Vidare kan ytterligare strategi innebära att ta fram en arbetsbeskrivning för kvalitetsäkring och val av läromedel och en introduktion för nya eller obehöriga lärare om detta. Strategierna bör vara anpassade utifrån olika läromedelskategorier så att de omfattar såväl analoga och digitala förlagsproducerade läromedel som egenproducerade och delade material. Rektorn uttrycker att utvecklandet av arbetet med rutiner, för att öka kvalitet och samsyn i olika frågor är särskilt viktiga för skolan. Det ligger väl i linje med att ta fram vägledande

principer för kvalitetssäkring och val av läromedel. Det råder dessutom goda förutsättningar för lärarna att tillsammans arbeta med läromedelsval inom ramen för sina ämneskonferenser. Detta underlättar i sin tur implementering av principer, arbetsbeskrivning och introduktion för nya eller obehöriga lärare kring kvalitetssäkring och val av läromedel.

Lärarnas kvalitetssäkrings- och urvalsarbete för att tillhandahålla läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Inom detta område granskar Skolinspektionen med vilken kvalitet lärarna i de samhällsorienterande ämnena kvalitetssäkrar och väljer läromedel. Det omfattar hur lärarna granskar att läromedlen överensstämmer med ämnets centrala innehåll och syfte och läroplanens värdegrund samt omfattar väsentliga delar av ämnet på ett sätt som skapar överblick, sammanhang och en röd tråd genom ämnesstudierna. Vidare omfattar det hur lärarna granskar läromedlen utifrån aktuell forskning och samhällsutveckling inom ämnets ramar samt läromedlets möjlighet till anpassning utifrån elevers behov och förutsättningar.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärarna har i flera delar ett kvalitetssäkrings- och urvalsarbete för att tillhandahålla läromedel av god kvalitet i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 7-9, men utvecklingsområden finns. Denna bedömning gör Skolinspektionen utifrån att lärarna har ett strukturerat arbetssätt inför kvalitetssäkring och val av läromedel och att de analyserar hur läromedel överensstämmer med och tillsammans omfattar väsentliga delar av kursplanens centrala innehåll och syfte. Lärarna granskar dock i begränsad omfattning hur läromedel överensstämmer med läroplanens värdegrund eftersom olika lärare granskar utifrån olika men inte alla värdegrundsperspektiv och arbetet sker utifrån lärarnas enskilda initiativ utan systematik. Vidare bedömer Skolinspektionen att lärarna granskar läromedlens aktualitet och samstämmighet med samhällsutvecklingen och forskningsrön om ämnets didaktik men att det skiljer sig åt mellan lärare och ämnen huruvida lärarna granskar läromedlet utifrån samstämmighet med forskningsrön om ämnet. Slutligen visar granskningen att lärarna i val av läromedel till viss del är medvetna om och tar hänsyn till läromedlets möjlighet till anpassning till elevernas olika behov.

I granskning framkommer att lärarna har ett strukturerat arbetssätt vid kvalitetssäkring och val av läromedel och att de analyserar hur läromedel överensstämmer med och tillsammans omfattar väsentliga delar av kursplanens centrala innehåll och syfte. Lärarna säger i intervju att de använder ämneskonferenstid för att testa och diskutera olika typer av läromedel. I deras samplanering av undervisningen kommer de tillsammans fram till vilka läromedel som ska användas i undervisningen. Inom ramen för samplaneringen ingår även att lärarna tillsammans tar fram egenproducerade läromedel för att komplettera övriga läromedel. Det gamla läromedlet används

fortfarande av några lärare under utfasningen medan andra har tillgång till klassuppsättningar av det nya analoga läromedlet. Om ett visst innehåll presenteras på ett bättre sätt i det nya läromedlet än det gamla, byter lärarna böcker med varandra. Lärarna beskriver att det är i det dagliga mötet mellan lärare de främst utbyter tips om olika kompletterande läromedel inom ämnet. Vidare säger lärarna att de utgår från kursplanen för att sedan undersöka hur väl läromedlet överensstämmer med ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav. Lärarna gör detta arbete tillsammans, framförallt i samband med terminsstart. På skolan håller lärarna i samhällsorienterade ämnen nu på att fasa ut ett av de analoga läromedlen i samhällsorienterade ämnen eftersom det inte följer kursplanerna.

Vidare framkommer det av Skolinspektionens granskning att lärarna till begränsad del granskar hur läromedel överensstämmer med läroplanens värdegrund då olika lärare granskar utifrån olika men dock inte alla värdegrundsperspektiv och arbetet sker utifrån lärarnas enskilda initiativ och utan systematik. En lärare uttrycker att hen brukar granska representationen av kvinnor i läromedlen. Detta för att hen i undervisningen är mån om att kunna arbeta med ett jämställdhetsperspektiv. Läraren berättar att hen försöker komplettera olika värdegrundsfrågor i undervisningen, där det saknas i läromedlet, men ger inte något konkret exempel på hur. Läraren säger att det är lättare att granska om läromedlen i religion och samhällskunskap omfattar läroplanens värdegrund eftersom hen tycker att de ämnena är mer fokuserade vid sådana frågor än historia och geografi. En annan lärare säger att hen granskar läromedlet utifrån att det ska vara korrekt, neutralt, och ha en "schysst" värdegrund och hen gör det oavsett läromedelskategori. Vidare tittar läraren på om läromedlet kan uppfattas som diskriminerande. Läraren berättar att hen upplever att läromedel idag är bättre än förr eftersom vissa bilder nu är annorlunda och mer representativa. Någon lärare säger att hen inte reflekterat över om läromedlen utgår från läroplanens värdegrund. Rektorn berättar att han hoppas att lärarna granskar läromedlen utifrån ett värdegrundsperspektiv men säger att hen inte vet om så är fallet.

I granskningen framkommer att lärarna granskar läromedlens aktualitet och samstämmighet med samhällsutvecklingen och forskningsrön om ämnets didaktik men att det skiljer sig åt mellan lärare och ämnen huruvida lärarna granskar läromedlet utifrån samstämmighet med forskningsrön om ämnet. Lärarna säger att de använder delat digitalt material som komplement till de analoga läromedlen för att se till att det är samstämmigt med samhällsutvecklingen. Den analoga läroboken som lärarna nu håller på att fasa in, går inte in så mycket på detaljer som förändras över tid, vilket de menar är en fördel för att den ska överensstämma med samhällsutvecklingen. En lärare säger att hen kompletterar läroboken med nyhetsartiklar från dagstidningar för att uppnå samstämmighet med samhällsutvecklingen. En annan lärare säger att hen väljer läromedel utifrån om den beskrivna samhällsbilden stämmer överens med verkligheten. Rektorn berättar att hen tror att lärarna för att följa samhällsutvecklingen, kompletterar med delat digitalt material. Gällande forskningsrön om ämnets didaktik säger lärarna att de granskat den nya analoga läroboken ur ett didaktiskt perspektiv och en lärare menar att uppgifterna i den nya läroboken är utformade

på ett sätt som bättre möter lärarnas krav. En lärare berättar att hen kontinuerligt följer diskussioner på sociala medier om den didaktiska utvecklingen i ämnena och utifrån det använder olika kompletterande läromedel. En annan lärare deltar i ett forskningsprojekt om didaktik i ämnet religion. Hen säger att det gjort att hen fått en annan syn på läromedel och hur till exempel olika religioner presenteras i läromedlen. Vad gäller att granska läromedel utifrån forskningsrön om ämnet ger lärarna få exempel på att det görs. Rektorn tror, men vet inte, om lärarna granskar läromedlens aktualitet och samstämmighet med forskningsrön om ämnet och ämnets didaktik.

Slutligen framkommer i Skolinspektionens granskning att lärarna i val av läromedel till viss del är medvetna om och tar hänsyn till läromedlens möjlighet till anpassning till elevernas olika behov. Det skiljer sig dock åt mellan lärarna i hur stor utsträckning de tar hänsyn till läromedlens möjlighet till anpassning i den ordinarie ämnesundervisningen. En lärare säger att den nya läroboken ibland kan vara skriven på ett för komplicerat sätt för en del elever. För att anpassa läromedlet efter elevernas behov skriver läraren ibland om texten från boken och kompletterar den analoga läroboken med delade digitala läromedel, som förklarar saker på ett enklare sätt. Läraren konstaterar samtidigt att de har de böcker de har och är begränsade till den ekonomi de har. En annan lärare berättar att hen minskar ner antalet sidor om det är ett väldigt textrikt avsnitt i läromedlet så att elever som har svårt att läsa mycket text, också följer med i syfte att förstå. Texten i den analoga läroboken finns inläst men flera elever tycker inte om rösten i det inlästa materialet vilket gör att en del elever inte använder den anpassningen. Läraren säger vidare att hen alltid stämmer av det egenproducerade materialet med specialläraren så att det är anpassat till eleverna som specialläraren träffar. Lärarna berättar att de också har tillgång till ett så kallat lättläst läromedel som lärarna tillsammans har diskuterat. De är överens om att eleverna tappar sammanhanget när det inte finns någon fördjupning i den lättlästa texten och att de därför oftast väljer bort det läromedlet. En av lärarna är ansvarig för den så kallade språkverkstaden som är till för elever som behöver extra språkstöd. I språkverkstaden diskuterar läraren med specialpedagogen hur läromedel kan användas för enskilda elever men specialpedagogen är inte involverad i själva läromedelsvalet. Läraren säger att de elever som deltar i språkverkstaden tycker att det är för mycket innehåll att sälla och hantera i den nya analoga läroboken. Som en anpassning får alla elever tillgång till lärarens anteckningar som utgår från läroboken och läraren hänvisar även till att boken finns inläst så att elever kan lyssna på texten istället för att läsa den. När det kommer till att utmana eleverna, säger läraren att den analoga läroboken som håller på att fasas in tillgodoser de behoven men att det händer att hen också lånar läromedel för gymnasiet. Förra året frågade lärarna eleverna om de föredrog digitala eller analoga läromedel. Majoriteten av eleverna var överens om att de hellre vill ha analoga läromedel istället för digitala vilket lärarna försöker tillgodose oavsett om de ska möta elever som har behov av stöd eller elever som behöver extra utmaningar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med att kvalitetssäkra och välja läromedel genom att lärarna i större utsträckning kritiskt granskar läromedel utifrån läromedlens överensstämmelse med hela läroplanens värdegrund.

Skolinspektionens granskning visar att lärarna har ett strukturerat arbete kring läromedelsval inom de samhällsorienterande ämnena i årskurs 7-9 och att det sker en granskning av läromedlen utifrån vissa perspektiv såsom kursplanernas centrala innehåll och syfte, forskning inom didaktik och anpassning till elevernas behov. Det finns också exempel på att lärare inför val av läromedel granskat vissa läromedel utifrån överensstämmelse med delar av läroplanens värdegrund. Dock granskar olika lärare utifrån olika men inte alla värdegrundsperspektiv och arbetet sker utifrån lärarnas enskilda initiativ och utan systematik. Detta arbete skulle kunna utvecklas till att bli mer systematiskt och samordnat så att det omfattar alla lärare och läromedelskategorier samt hela läroplanens värdegrund.

Enligt läroplanen ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. Skolan ska också främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Rektorn har, enligt läroplanen, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet för en tidsenlig utbildning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med kvalitetssäkring och val av läromedel genom att samtliga lärare i samhällsorienterande ämnena mer systematiskt kritiskt granskar läromedel, även egenproducerat och delat material, utifrån läroplanens värdegrund. Det är viktigt att rektorn leder arbetet med att läromedlen ska omfatta hela läroplanens värdegrund, så att inte arbetet riskerar att avgränsas till att det exempelvis enbart görs en kvantitativ bedömning av representation i text och bild. Ett strukturerat arbetssätt kring kvalitetssäkring och val av läromedel är viktigt för att säkerställa att alla elever får läromedel av god kvalitet för en tidsenlig utbildning.

På Skolinspektionens vägnar

X Roland Fallström

Enhetschef
Signerat av: Roland Fallström

X Ann Edvinsson

Föredragande
Signerat av: Ann Edvinsson

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även Maria Larsson och Elisabeth Fogelberg deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Denna granskning genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Uppsala Musikklasser belägen i Uppsala kommun med Stiftelsen Uppsala Musikklasser som huvudman ingår i denna granskning. Enligt uppgifter från rektor går 519 elever på skolenheten, varav 263 elever i årskurs 7-9. Totalt undervisar tre lärare inom samhällsorienterande ämnen i årskurs 7-9. Lärarna inom samhällsorienterande ämnen är organiserade i ett ämneslag.

Skolinspektionen granskade Uppsala Musikklasser den 22-23 oktober 2020. Granskningen genomfördes av Ann Edvinsson och Maria Larsson.

Med anledning av Covid-19 anpassar Skolinspektionen för närvarande på olika sätt vårt arbete. Den här granskningen har genomförts på distans via telefon eller videolänk utan besök på skolorna. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Mer information finns på www.skolinspektionen.se.

Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tre enskilda intervjuer med lärare inom samhällsorienterande ämnen
- en intervju med rektor, samt
- skriftlig information som har begärts in från huvudmannen och rektorn.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från granskningen för faktakontroll.

Mer information om den tematiska kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/skolors-laromedelsstrategi>

Bilaga 3: Författningsstöd

Bedömningsområde 1: Rektors strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 §§, 4 kap. 4-7 §§ och 4 kap. 9 § skollagen (2010:800)

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande samt 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningsområde 2: Lärarnas kvalitetssäkrings- och urvalsarbete för att tillhandahålla läromedel i de samhällsorienterande ämnena

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 3 kap. 2 § och 4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevers ansvar och inflytande samt 2.8 Rektorns ansvar

Bilaga 4: Mall för huvudmannens redovisning

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Utvecklingsområde: Rektorn behöver se till att det finns en strategi för kvalitetssäkring och val av läromedel, som omfattar såväl analoga och digitala förlagsproducerade läromedel, som egenproducerade och delade material.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde: Rektorn och lärarna behöver utveckla arbetet med att kvalitetssäkra och välja läromedel genom att lärarna i större utsträckning kritiskt granskar läromedel utifrån läromedlens överensstämmelse med hela läroplanens värdegrund.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: